

OLAĞANÜSTÜ hal ilanı sürpriz değil,buna karşı çıkmak da mantıklı değil,CNN Türk'te Nevşin Mengü'nün programında hafta öncesi sıkıyönetim beklemediğimi,özellikle ordudaki Cemaat örgütlenmesi karşısında olağan hukuki usullerin yetersiz kalacağını,muhtemelen OHAL ilan edileceğini söylemiştim. Sıkıyönetim ilanı Türkiye'nin imajını büsbütün sarsacağı gibi olağanüstü yetkilerin valilere değil kumandanlara verilmesini gerektirirdi,mümkün değildi.OHAL,normal hukukun yetersiz kalacağı olağanüstü şartlarda Anayasa'nın ifadesiyle ,” temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması” dır. Temel hak ve hürriyetlerin ortadan kaldırılması değil,belirli ölçülerde” kullanılmasının durdurulması” dır

Savaş hali ve sıkıyönetime göre biraz az sıkı bir idari rejimdir.

OHAL kamu otoritesine olağanüstü yetkiler vermekle beraber keyfi bir rejim olamaz.Anayasanın çok iyi okunması gereken 15.maddesi OHAL ve hatta sıkıyönetim ve savaş halinde bile mutlaka uyulması zorunlu dört hukuk kuralını saymıştır.

Kişinin yaşama hakkına,maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.Yani öldürülemez,işkence ve kötü muamele yapılamaz.

Kimse din,vicdan,düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz.Yani kişinin itikadi,felsefi ve siyasi inançlarını,tercihlerini açıklama hakkı mutlakdır.Bu yüzden suçlanamaz.

Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez.Yani OHAL döneminde cezaların şiddetlendirilmesi,OHAL öncesi olaylara uygulanamaz.

Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.Yani masumiyet karanesi.

İktidarın bu dört kuralı vazeden anayasa hükmünün dışına çıkacağını hiç sanmıyorum.Darbecilerle mücadele ederken,devletin hukuki gücü zedelenmemelidir.Bu dört kuraldan başka hükümet” Olağanüstü Hal Kanunu” ile de bağlıdır.Bu kanuna göre valiler toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasaklayabilir,belirli yayınları durdurabilir.seyahat özgürlüğünü kısıtlayabilir,belirli bir yerde ikamet mecburiyeti getirebilir,kamu personelinden sakınca gördüklerini bölge dışına gönderebilir,her türlü yayını denetleyebilir.

Olağan hukuk rejiminde bunları izne bağlamak bile düşünülemez. OHAL durumunda yargılama usulleri daha sert ve hızlıdır,gözaltı süreleri daha uzundur.OHAL rejiminde hükümet,” Kanun Hükmünde Kararnameler”çıkarak,yeni kısıtlayıcı tedbirler getirebilir.

Darbe teşebbüsünden beri sadece orduda değil,yargıda ve kamu idaresinde yapılan toplu işten el çektirmeler OHAL kanunun da yoktur.Zira ordu ve kamuda böyle bir yapılanma ilk defa karşılaşıyor.

Ama bu” kanun boşluğu”hukuk devletinde OHAL şartlarında bile sebepleri somut olarak belirlenmemiş,yani keyfi tutuklanmalara izin vermez,izin de vermemeli,hukuki düzenleme ve tanım yapılmalıdır.

CEMAATİN İKİ YÜZÜ

Cemaatin iki yüzü olduğu,son darbe girişimiyle artık net olarak görüldü.İyi niyetle bilhassa okullar için destek verenlerle,kamuda illegal olarak örgütlenen ve kanlı birdarbeye teşebbüs eden karanlık yüzü...

Hukuk bunları aynı kefeye koyamaz.Yaşları kurulardan ayırmaya özen göstermek hem adalet duygusu bakımından hem kamu kurumlarına özellikle de yargıya güven bakımından zorunludur.

OHAL dönemi bir an önce sonuçlandırılmalı,hayat ve kamu kurumlarının işleyişi bir an önce

normale dönmelidir.

Anayasa'ya göre 6 aysüreyle OHAL ilanı mümkündür.Hükümetin üç aylık bir süreyi tercih etmesi,bir an önce normale dönmeyi istediğinin bir işaretidir.

Umarım üç aylık süreyi uzatmak gerekmez.Kalın Sağlıcakla!